

CESVOT
CENTRO SERVIZI VOLONTARIATO TOSCANA



Provincia di Prato

Udhëzues i shkurtër



Te krijojme... shoqata

Informacion fillestar për themelimin,
funksionimin dhe financimin e shoqatave

Nën kujdesin e shoqatës INTESA





Prato, nëntor 2009

Fotografitë në faqen 5 dhe 19 janë vënë në dispozicion nga "Casa delle Associazioni" Prato dhe ato në faqen 7 edhe 26 nga "Laboratorio del Tempo" Prato.



Për më shumë informacion:
www.pratomigranti.it - www.icaroprato.it



Të krijojmë... shoqata

Informacion fillestar për themelimin,
funksionimin dhe financimin e shoqatave

përmbledhja

Faqja 4 - Kapitulli 1. Kushtetuta

Faqja 8 - Kapitulli 2. Funksionimi

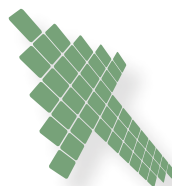
Faqja 11 - Kapitulli 3. Financimi dhe mbështetja

Faqja 15 - Kapitulli 4. Anëtarët e shoqatës

Faqja 18 - Kapitulli 5. Shoqatat vullnetare (ODV)

Faqja 22 - Kapitulli 6. Shoqatat e Promovimit Shoqëror
(Associazione di Promozione Sociale - APS)

Faqja 25 - Kapitulli 7. Forma të tjera shoqatash



1. Kushtetuta



Ç' është një shoqatë?

Një **shoqatë** është një grup *personash* ose *subjektësh (anëtarë)* të cilët mbledhen së bashku -për arsye jo-fitimprurëse - për të kryer veprimtari të vazhdueshme *shoqërore, arsimore, kulturore* ose *sportive*. *Elementet* themelore të përbashkëta për të gjitha shoqatat janë, pra, njerëzit (*anëtarët*) dhe *qëllimi*.

Shoqatat funksionojnë në përputhje me

- *Kushtetutën italiane* (kreu 1, neni. 18 - kreu. 5, neni 38).
- *Kodin Civil* (neni 14-42)
- *Legjislacionin e veçantë* (Ligji nr 266/1991, Ligji nr 383/2000, Dekreti ligjor Nr 460/1997, ...)

Mund të jetë e akredituar një shoqatë?

Një shoqatë mund të **njihet** nga *Rajoni* (Regione*) ose *Shteti* në qoftë se:

- pasuritë e saj janë të mjaftueshme për përmbushjen e qëllimeve
- qëllimet e saj janë të ligjshme
- statuti i saj është shkruar nga një noter

* Regione-njësi administrative dhe territoriale italiane që përfshin disa provinca (psh Toskana)



Nëse këto 3 kushte plotësohen, është mirë që shoqata të fitojë **personalitet juridik** – të nisë *një proces regjistrimi (njohje)* - që realizohet duke bërë *kërkesë (me dokumentacionin përkatës)* në *Prefekturë apo Rajon*.

Në fakt, shoqatat e njohura, ndryshe nga ato që nuk janë të njohura (Riconosciute-non riconosciute**), kanë **autonomi të plotë pasurie**: pasuria e tyre është veç nga ajo e anëtarëve dhe për t'ju përgjigjur *borxheve* të shoqatës vihet në dispozicion vetëm pasuria e shoqatës dhe jo ajo(pasuria) personale e anëtarëve ose e administratorëve.

Cili është
kapitali
minimal
i kërkuar?

Ligji parashikon që **pasuria e një shoqate të njohur** duhet të jetë e *sasisë së mjaftueshme* për të arritur qëllimet e veta, pa specifikuar *përbërjen* e saj: kështu, pasuria mund të jetë e përbërë nga ndërtesa, makina, pajisje, të holla në bankë...

** Riconoscimento: praktikë administrative e nevojshme për t'i dhënë shoqatës të ashtuquajturin "personalitet juridik" (personalitet i veçantë, i ndryshëm prej secilit nga anëtarët).

Shoqata “Jo e njohur”, mund të mos ketë pasuri, pasi ajo nuk konsiderohet *esenciale* në aktin e themelimit të saj.

Cilat janë format e kontratës së shoqatës?

Personat që synojnë të formojnë një shoqatë duhet të shkruajnë dhe të nënshkruajë një kontratë (*akti i themelimit dhe statuti*) duke zgjedhur një nga 4 llojet (nga më e lira e deri tek më e shtrenjta):

- **akt publik** i hartuar nga një noter
- **dokument i vërtetuar privat** nënshkruar në prani të një noteri
- **dokument privat i regjistruar** në Zyrën e Regjistrimit
- **shkrim privat i paçertifikuar dhe i paregjistruar** (i hartuar dhe i nënshkruar nga anëtarët e shoqatës)

Cila është përmbajtja minimale e kontratës së shoqatës?

Kontrata e shoqatës (akti i themelimit dhe statuti) duhet të përmbajë **rregulla** në lidhje me *emrin* e shoqatës, adresën, *pronat*, të qenit jo-fitimprurëse, funksionimin e shoqatës, *të drejtat* dhe *detyrat* e anëtarëve, kushtet e *pranimeve të reja*, *shpërbërjes* së

shoqatës dhe shpërndarjen e pasurive që mund të mbeten pas *shpërndarjes* së saj.



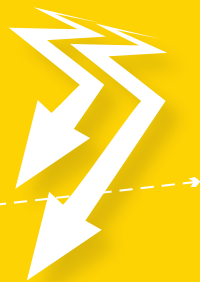
Cilat janë dokumentet që duhet të ketë një shoqatë?

Ligji nuk i detyron shoqatat të mbajnë të ashtuquajturit **libra socialë**. Megjithatë është e *këshillueshme* që të ketë të paktën libra të cilët dokumentojnë punimet dhe mbledhjet e organeve më të rëndësishme: asambleja dhe këshilli administrativ.

Nuk është e nevojshme, në përgjithësi, të mbajë **libra kontabiliteti**, vetëm në qoftë se shoqata kryen *aktivitet* të konsiderueshme nga këndvështrimi *tatimor*, atëherë është e detyruar të mbajë kontabilitet dhe të pajiset me liçencë.

Është i domosdoshëm kodi fiskal për të gjitha organizatat, edhe ato që kryejnë vetëm *veprimtari institucionale*.

2. Funksionimi



Cilat janë organet e një shoqate?

Organet e domosdoshme të një shoqate janë: asambleja dhe këshilli ekzekutiv (administrativ).

Asambleja (e zakonshme apo e jashtëzakonshme) është organi më i lartë i shoqatës. Përbëhet nga të gjithë anëtarët dhe vendos për çështje të rëndësishme: caktimin e drejtuesit, miratimin e buxhetit, ndryshimin e statutit, shpërbërjen e shoqatës.

Këshilli ekzekutiv (i cili mund të marrë emra të ndryshëm: *Bordi i Drejtorëve, Komitetit Ekzekutiv, Këshillit Qeverisës, ...*) duhet të zbatojë **rezolutat** e asamblesë.

Statuti mund të parashikojë praninë e organeve të tjera duke përfshirë ato të kontrollit (*Bordi i revizorëve*) ose të garancisë së mirëkuptimit midis anëtarëve të shoqatës (*Bordi i arbitrave*).





Si funksionon asambleja?

Në shoqata, *vullneti* i anëtarëve shprehet nëpërmjet **asamblesë, të zakonshme ose të jashtëzakonshme**, sipas përcaktimeve të bëra në statut.

Sipas ligjit, konsiderohet e *vlefshme* asambleja ku janë të pranishëm të paktën gjysma e anëtarëve. Ligji lejon, për arsye praktike, mundësinë për të bërë një *thirrje të dytë* të asamblesë (si të zakonshme dhe të jashtëzakonshme), në të cilën vendimet konsiderohen të vlefshme, pavarësisht nga numri i anëtarëve të pranishëm.

Për aktet (**kuorumi**) zbaton *parimin e shumicës së thjeshtë*: vetëm në rezolutën për *shpërbërjen* kërkon një *shumicë të kualifikuar* (p.sh gjysmat ose 2/3 e anëtarëve).

Si mund të ndryshojë statuti i një shoqate?

Anëtarët e një shoqate, të mbledhur në asamble të jashtëzakonshme, mund të **ndryshojnë statutin**, duke u kujdesur për të mbajtur një *proces-verbal*.

Si mund të mbyllet një shoqatë?

Shpërbërja dhe likuidimi i një shoqate zakonisht rregullohen nga *statuti* i cili parashikon rregullat për mbylljen e shoqatës.

Në çdo rast, procedura për shpërbërjen e shoqatës është e *lirë* por duhet të miratohet nga kuorumi *i jashtëzakonshëm* në asamblenë e përgjithshme të anëtarëve. Pasuritë e *mbetura* të shoqatës *nuk* i ndahen anëtarëve.

Cilat janë rregullat e privacy në një shoqatë?

Privacy udhëhiqet nga *Kodi për mbrojtjen e të dhënave* të vitit 2003 që përcakton një seri *kërkesash për mbrojtjen e të dhënave personale* (në veçanti, **të dhënat e ndjeshme**) që trajtohen.

Për një shoqatë është e nevojshme t'i zgjedhë me kujdes personat që do të merren me të dhënat e ndjeshme dhe t'i pajisë me *dokumentacionin ku impenjohen* të respektojnë këto të dhëna.

Duhet gjithashtu, të përmbushen *masat minimale të sigurisë* të kërkuara nga ligji për trajtimin e të dhënave me *mjete elektronike*. Në veçanti, duhet hartuar dhe *rinovuar* çdo vit, **Dokumenti Programatik i Sigurisë (Documento Programmatico sulla Sicurezza DPS)**, për të trajtuar të dhënat e ndjeshme me *teknologji kompjuterike*.

3. Financimi dhe mbështetja



Cilat janë burimet kryesore të financimit publik për shoqatat?

Burimet financiare për shoqatat mund të vijnë nga Bashkimi Evropian, Shteti dhe autoritetet lokale.

Bashkimi Evropian

- Kontributet paguhen *direkt* nga Komisioni Evropian (*kontribut i drejtpërdrejtë*)
- Kontributet paguhen në mënyrë *indirekte* - nëpërmjet Rajonit - nga Komisioni Evropian (*fonde strukturore-fondi strutturali*)

Shteti

- Kontributet *ministeriale*
- Të ardhurat nga “5 per mille”*
- Lehtësime *tatimore* të përgjithshme ose të veçanta për sektorin (*transferime indirekte*)

Rajoni

- Kontribute *rajonale*
- Lehtësime *tatimore* të përgjithme ose të veçanta për sektorin (*transferime indirekte*)

* 5 per mille: mundësia që kanë qytetarët t'i japin pa asnjë shpenzim shtesë, një pjesë (pikërisht 5x1000) të taksave të veta, një shoqate (vullnetare, amatoriale-sportive) për të financuar aktivitetet e shoqatës.



Autoritetet Lokale

- Kontributet e *Provincës*
- Kontribute sipas *zonave sociale* (p.sh. kontributet e *Shoqërisë së Shëndetësisë "Società della Salute"*)
- Kontributet (financiare ose në natyrë) të *Komunave*
- Kontributet, kompensimin e shpenzimeve dhe pagesave për veprimtari të veçanta *konvencionale* me Ndërmarrjet Shëndetësore Lokale (Azienda Sanitaria Locale-ASL), kompanitë e shërbimeve publike (të *prokurimit të drejtpërdrejtë* ose të *tenderit*)

Si funksionon financimi nga fondacionet private?

Kur thuhet *kontributet* nga *privatët* (qytetarë, biznese, fondacionet dhe shoqatat e biznesit, bankat, ...) kemi parasysh burimet financiare *vullnetare* të mbledhura nëpërmjet aktiviteteve të *fund raising* (ngritjes së fondeve).

Kontribute të *rëndësishme* për të mbështetur veprimtaritë e shoqatave mund të vijnë nga *fondacionet e korporatave* dhe *fondacionet bankare*.



25



Cesvot: çfarë është dhe ç'rol luan?

Cesvot – Qendra e Vullnetarëve të Toskanës ushtron veprimtarinë e saj që prej vitit 1997, sipas legjislacionit kombëtar (Dekreti ministerial 8/10/97), me qëllim që të :”*mbështesë dhe kualifikojë aktivitetet vullnetare*”. Për këtë qëllim, sjell kontributin e saj në formën e shërbimeve në ndihmë të organizatave vullnetare të regjistruara ose jo në Rajon”.

Drejtohet aktualisht nga 26 *shoqata vullnetare me shtrirje rajonale* dhe është e pranishme me 11 *delegacione territoriale*. Cesvot ka zgjedhur të përbëhet nga delegacione përtë krijuar një kontakt më të drejtpërdrejtë me shoqatat dhe për të inkuaruar pjesëmarrje më të madhe në aktivitetet me Qendrën. Nëpërmjet selisë rajonale dhe zyrave territoriale, ofron shërbime *trajnimi, konsultime, informacione dhe ndihmë* për mbi 3 mijë shoqata vullnetare në Toskanë.

Cesvot ndihmon gjithashtu, *të punuarit në rrjet dhe bashkëpunimin e vullnetarëve dhe institucioneve*, falë tenderrave dhe shërbimeve apostafat, *mbështet projekte dhe kurse formimi* të menduara nga shoqatat vullnetare.



4. Anëtarët e shoqatës



Cilat janë të drejtat dhe detyrimet e anëtarëve?

Të drejtat dhe detyrimet e anëtarëve rregullohen me të ashtuquajturën “kontratë të shoqatës”.

Ndër **të drejtat e anëtarëve** mund të përmendim: të drejtën për të marrë pjesë në asamblatë, të votojë, të kryejë punën vullnetare për të cilën është rënë dakord, të japë dorëheqjen nga anëtarësimi.

Ndër **detyrat e anëtarëve** përmendim: të respektojnë rregullat e statutit, të respektojnë vendimet e marra nga asambleja dhe të paguajnë kuotat e anëtarësimit.

Cilat janë rregullat e anëtarësimeve të reja?

E ashtuquajtura “Kontrata e anëtarësimit” duhet të përmbajë *kushtet* e **pranimit** të anëtarëve, në veçanti duhet të përcaktohen në bazë të *cilësive personale* për të vlerësuar kërkesën e tyre për pranim.



A mundet një anëtar i shoqatës të ndërpresë marrëdhëniet e tij me shoqatën?

Anëtari i shoqatës mund t'i *ndërpresë* marrëdhëniet e tij me shoqatën në 3 rastet e mëposhtme: **tërheqjes, përjashtimit dhe vdekjes.**

Anëtari mund të *tërhiqet* në çdo moment që ai dëshiron, përveç rastit kur është anëtarësuar për një

periudhë të përcaktuar.

Shoqata mund ta *përjashtojë* anëtarin për *arsye të vlefshme* (që i korrespondojnë mangësive të rënda).

Me *vdekjen* e një anëtari pushon lidhja e tij me shoqatën, përveç rastit kur në të ashtuquajturën “kontratë të anëtarësimit” është shkruar shprehimisht që anëtarësimi mund të jetë i trashëgueshëm.

Cilat janë përgjegjësitë e anëtarëve dhe administratorëve?

Llojet e **përgjegjësive** janë **civile, tatimore - administrative** dhe **penale**.

Borxheve (*detyrimeve*) të krijuara nga personat që përfaqësojnë shoqatën (kur kjo nuk është e njohur), i përgjigjet vetë shoqata me *fondin e përbashkët* dhe personat që kanë vepruar *në emër* dhe *për llogari të shoqatës*.

Në Shoqatat jo të njohura, *dënimet administrative në lidhje me tatim-taksat* prekin personin që ka kryer shkeljen.

Nuk ka *përgjegjësi penale* shoqata (jo e njohur), por vetëm personi i cili ka kryer shkeljen.

5. Shoqatat vullnetare (ODV)

Çfarë është një shoqatë vullnetare?

Organizimi dhe funksionimi i Shoqatave vullnetare ndjek rregullat e *Ligjit të 11 gushtit 1991, N° 266*.

Ndjek vetëm *interesat e solidaritetit* dhe nuk ka *qëllime fitimi*.

Anëtarët janë **vullnetarë**, pra ata duhet t'i kryejnë punët e veta *pa shpërbim, personalisht dhe vullnetarisht*.

Organizatrat vullnetare mund të përdorin **punonjës apo profesionistë** vetëm në rast kur aktiviteti që kryejnë ka nevojë për *persona të kualifikuar*.

Cilat janë përfitimet për një organizatë vullnetare?

Organizatrat vullnetare mund të *regjistrohen* në **Regjistrin Rajonal të Vullnetarëve (Registro Regionale del Volontariato)**. *Kërkesa për regjistrim* e pajisur me *dokumentacionin përkatës*, duhet t'i paraqitet Presidentit të *Provincës* brenda 6 muajsh nga data e themelimit.



Përfitimet kryesore të organizatave vullnetare të regjistruara janë:

- mundësi financimi nga *kontributet publike*
- financimi i *projekteve eksperimentale* me “fondin për vullnetarët ‘
- lidhja e *marrëveshjeve* me autoritetet publike (ASL, spitale, autoritetet lokale, ...)
- pjesëmarrja në *Konsultën Rajonale* të vullnetarëve
- *fleksibilitet orari* për punën e vullnetarëve
- *lehtësime nga pikëpamja tatimore*





Cilat janë
detyrimet
e një shoqatë
vullnetare?

Detyrimet kryesore të një shoqatë vullnetare janë:

- *mosshpërblimi* i vullnetarëve: ata mund të marrin kompensim të shpenzimeve aktuale (të dokumentuara) për shpenzimet e bëra (udhëtim, ushqim, telefon, ...)
- detyrimi për të mbajtur një libër të anëtarëve, i njohur si *Regjistri i anëtarëve*
- detyrimi për të siguruar ndaj *aksidenteve e sëmundjeve vullnetarët dhe ndaj përgjegjësisë civile (responsabilità civile)*
- detyrimi i ruajtjes së *dokumenteve* të lidhura me burimet e të ardhurave

6. Shoqatat e Promovimit Shoqëror (Associazione di Promozione Sociale - APS)

Çfarë është një shoqatë e promovimit shoqëror?

Shoqata e promovimit shoqëror rregullohet nga *Ligji i 7 dhjetorit 2000, n. 383*. Kryen aktivitete të *shërbimeve sociale*, ndaj *anëtarëve* të saj dhe palëve të treta, është një organizatë *jo-fitimprurëse* dhe me respekt të plotë për lirinë dhe dinjitetin e *anëtarëve* të saj.

Ligji lejon që disa *anëtarë* dhe / ose *persona të ngarkuar me një detyrë* (p.sh. administratorët) të *paguhen* pasi të jenë pajisur me kontratë si të punësuar apo bashkëpunëtorë.

Shoqata e promovimit shoqëror i *ngjan* nga pikëpamja e strukturës, funksionimit dhe përfitimet, Shoqatës Vullnetare. Ajo dallohet nga kjo e fundit kryesisht për 3 aspektet e mëposhtme:

- në shoqatën e promovimit shoqëror *nuk egziston detyrimi* që puna e kryer nga anëtarët të jetë tërësisht vullnetare (anëtarët mund të *paguhen* për punën e kryer)
- për shoqatat e promovimit shoqëror ligji parashikon më shumë *lehtësime tatimore dhe financiare*
- vetëm për shoqatat e promovimit shoqëror është i mundur regjistrimi në një *regjistër kombëtar*



Cilat janë
përfitimet për
një shoqatë të
promovimit
shoqëror?

Shoqatat e promovimit shoqëror mund të *regjistrohen* në **Regjistrin e shoqatave rajonale të promovimit shoqëror**. *Formulari* së bashku me anekset e tij, do t'i *paraqitet* Presidentit të Provincës në territorin e së cilës shoqata ka zyrën e saj të regjistruar, 1 vit pas themelimit .

Shoqatat e promovimit shoqëror të regjistruara mund të kenë lehtësimet e mëposhtme:

- të pranojnë *kontribute* nga organet publike, BE-ja dhe organet ndërkombëtare
- të kryejnë shërbime në *konvencion* me organet publike (komuna, Rajoni, ASL, ...)

Kapitulli 6. Shoqatat e Promovimit Shoqëror (Associazione di Promozione Sociale - APS)

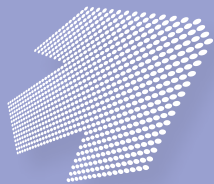
- të marrin *financime* të projekteve eksperimentale të Ministrisë së Mirëqenies
- të sigurojnë *fleksibilitet* orari për punën e vullnetarëve të saj
- të përfitojnë nga organet publike, *përdorimin falas të pronës së luajtshme dhe të paluajtshme*
- të jenë të autorizuar, përkohësisht, në *tregëtimin e pijeve dhe ushqimeve* (p.sh., menaxhimin e një bari) dhe ushtrimin e *veprimtarive turistike dhe strehim* (p.sh. shtëpitë e pushimit)
- të përfitojnë nga *lehtësime tatimore shtesë*

Cilat janë formalitetet për një shoqatë të promovimit social?

Detyrimet kryesore për një shoqatë të promovimit social janë:

- të formulojë *me shkrim* një të ashtuquajtur "kontratë anëtarësimi"
- *sasia e punës vullnetare në brendësi të shoqatës të jetë më e madhe sesa ajo e punës së paguar*
- përfshirjen në *aktin e themelimit* dhe *statut* të dispozitave të veçanta

7. Forma të tjera shoqatash



Çfarë është një "rreth"?

Rrethi është një shoqatë (*shpesh promovimi shoqëror*) qytetarësh, që ka qëllime *krijimtarie, kulturore dhe aktivitetesh sportive*.

Duhet t'i kryejë veprimtaritë e veta *pa qëllime fitimi*, në dobi të anëtarëve të saj, në *zonat jo të hapura për publikun*.

Brenda rrethit, nëse ata janë të "**lidhur**" ose jo të lidhur me shoqata të *nivelet kombëtar*, mund të bëhet **përgatitje e tregëtim ushqimesh dhe pijesh** (*menaxhim e bar*) vetëm për anëtarët.

Çfarë është një Organizatë Jo Qeveritare (OJQ)?

Organizatat Jo qeveritare punojnë në *fushën e zhvillimit të bashkëpunimit dhe solidaritetit ndërkombëtar*. Njohja dhe hyrja në një *regjistër* të veçantë të mbajtur nga Ministria e Punëve të Jashtme, bëhet e mundur nëse OJQ-të:

- *zbatojnë programe* me afat të shkurtër dhe të mesëm në vendet në zhvillim



- zgjedhin, formojnë dhe përdorin *vullnetarët* e shërbimit civil
- *formojnë* (nga pikëpamja e aftësive profesionale) qytetarët e vendeve në zhvillim, në vendin e tyre

Çfarë është një
Shoqate Sportive
Amatoriale?

Sporti mund të praktikohet individualisht ose në grupe, në nivel amator (*jo konkurrues*) ose konkurrues me sportet e tjera (*ky i fundit quhet sport konkurrues*).

Një **shoqatë amatore sportive** është një organizatë që nxit, në mënyrë të organizuar dhe *pa qëllime fitimi*, sportin, duke ju ofruar anëtarëve të saj objektet, pajisjet dhe trajnerët për të kryer këtë veprimtari.



Çfarë është një organizatë jo fitimprurëse? (OJF)?

OJF-të (jo-fitimprurëse sociale) është një *cilësim*, i rëndësishëm vetëm nga pikëpamja *tatimore*. Këtë cilësim mund ta kenë të gjitha *format e shoqatave* që pamë më lart, për të pasur *lehtësime ose reduktime* tatimore ose *thjeshtësime* kontabiliteti apo procedurash tatimore.

Aktivitetet e OJF i drejtohen kryesisht personave *në nevojë* (në kuptimin e gjendjes fizike, mendore, ekonomike, sociale apo familjare), ose anëtarëve *të komuniteteve të huaj*, të kufizuar në ndihmë humanitare.

Disa institucione janë të konsideruara Jo-fitimprurëse (**On-lus**) **automatikisht** (për shembull: *organizatat vullnetare të regjistruara dhe organizatat joqeveritare të njohura*), pa varësisht nga kushtet që parashikon Ligji për OJF.

OJF të tjera janë të tilla (pra jo-fitimprurëse) sepse kanë ‘*zgjedhur*’ të bëjë një deklaratë në Drejtorinë e Tatim Taksave kompetente.



Provincia di Prato
via Ricasoli, 35 - Prato
tel. 0574/5341
fax 0574/534281
www.provincia.prato.it

CESVOT
CENTRO SERVIZI VOLONTARIATO TOSCANA

Delegazione Cesvot di Prato
via Cambioni, 35 - Prato
tel. 0574/442015 - fax 0574/443861
e-mail: del.prato@cesvot.it
www.cesvot.it

iNTESA

formazione • ricerca
consulenza per organizzazioni non profit

Via Enrico Mattei, 293/f - Lucca
tel. 0583 464297 - fax 0583 432231
e-mail: info@associazioneintesa.it
www.associazioneintesa.it